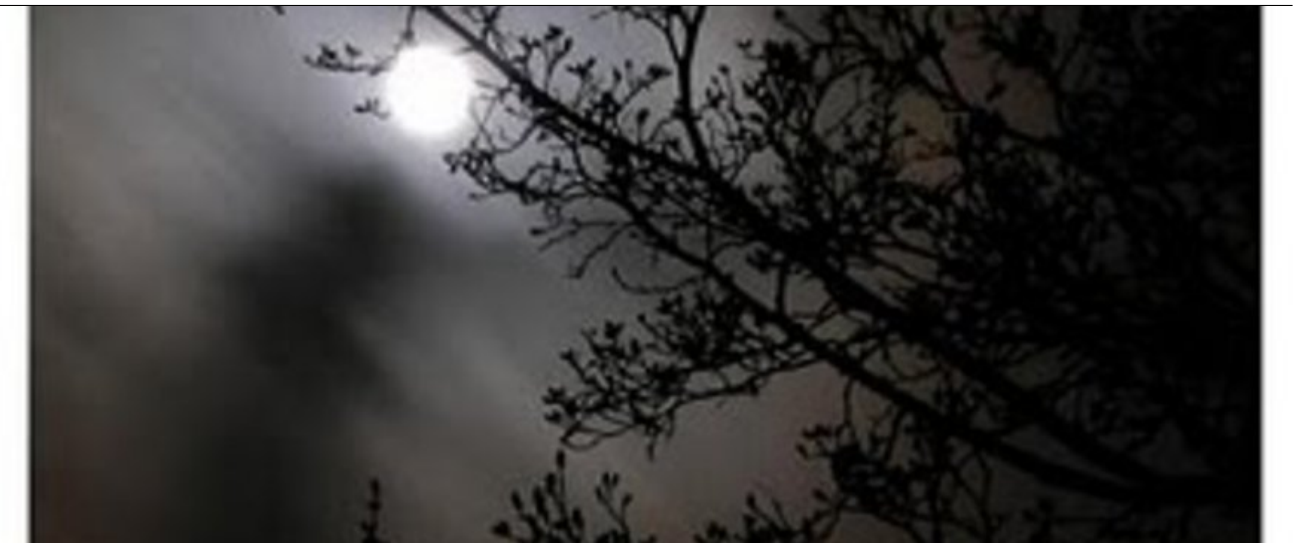

Fény, árnyék

2010 december 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

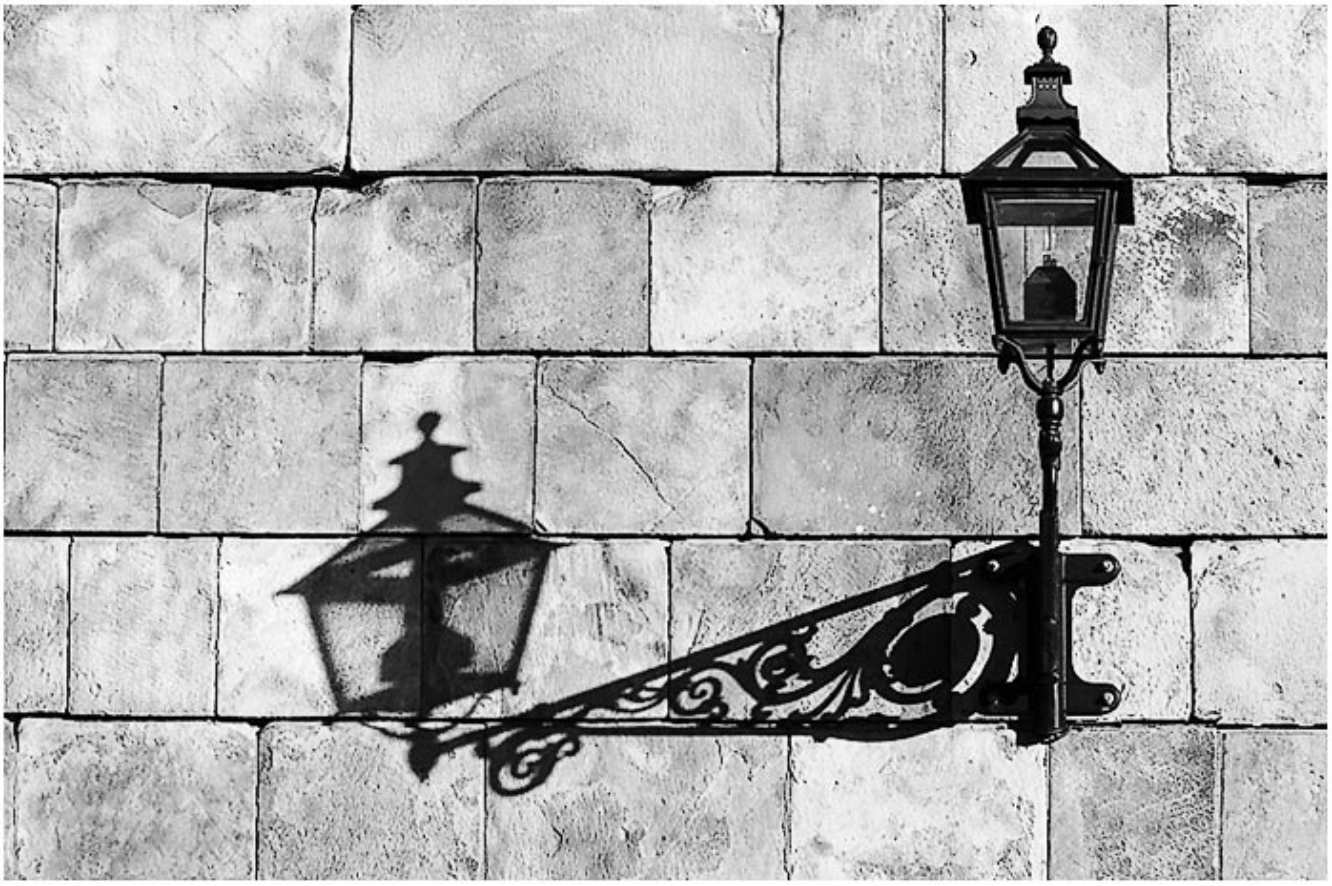
Mérték

A két dolog, ugyebár, élesen elkülönül egymástól. Úgy is mondhatnánk, a kett? ellentétes. Egészen pontosan bináris oppozíciók: egyik sem létezhet a másik nélkül abban a formában, ahogyan azt mi ismerjük.

S bár meglehet: a végtelen sötétség, az üresség, a csend és a fagy a világegyetem természetes állapota, ezt néhol

megtöri egy-egy csillag ragyogó, ámde galaktikus léptékben mérve csipetnyi fénye, ragyogása, melege. A rendet megzavarja a káosz, az árnyakat szétszaggatja a fény.

S a világosság ereje rettenetes! Nem kellenek neki hatalmas, izzó csillagok! Elég csupán egy apró szikra, egy lángocska, s a sötétség elillan a közeléb?l.

Ám azt tartja a mondás, hogy mindig a legragyogóbb fény veti a legsötétebb árnyékot. A dolog, a fizika törvényeit alapul véve nehezen állja meg a helyét. Ugyanis két variáció lehetséges: egyrészt, hogy a fény útját valami blokkolja. Ez esetben árnyék keletkezik. Vagy nem, s akkor természetesen minden egyértelm?, nincsenek "sötét foltok" (rohadt gyenge szóvirág, tudom... ma ilyen formában vagyok). Nincs olyan, hogy *sötétebb* vagy *világosabb* árnyék, csak olyan, hogy ÁRNYÉK.
Ám optikailag mégsem akkora badarság az elhíresült szólás. Hiszen félhomályban elmosódnak a határok, kevésbé t?nnek ki az eltérések, a különbségek. Ragyogó fényárban azonban az árnyékok egyértelm?bbek, pontosan körülhatárolhatók, így a kontraszt is jóval er?sebb. Szikrázó ragyogásban a széls?ségek uralkodnak. Különös világban létezünk, mi, emberek.

Magam is számos széls?séget megjártam már. Széls?ségesen gondolkodom, fekete-fehér képerny?n szemlélem a világot, s az 1-ek és a 0-ák világában nincs helye annak, hogy *lehet*, hogy *talán*. Ez hiba, tisztában vagyok vele; a sok tévedésem közül az egyik, ám én mégsem tudok, nem is akarok megváltozni. Sokan úgy vélik, a világ a saját néz?pontunk, s nem egy egyetemes, mindenek fölött álló elv alapján nyer formát és értelmet, de én tiszta szívvel soha nem éreztem magaménak ezt a vélekedést. Van, kell lennie b?nnek és b?nh?désnek, oknak és okozatnak, jónak és rossznak. Ahogyan van fény és árnyék, s az ezek közötti nyilvánvaló különbség is egyértelm?, úgy létezik az igazság, amely a néz?pontok fölött állva, kérdés és feltétel nélkül képes elválasztani a valóditól a hamisat.
És az igazság nem egyenl? a törvényekkel, a joggal, a logikusnak t?n? megoldásokkal. Nem egyenl? a karmával sem, amely egy mérleg két szárához hasonlóan egyfajta egyensúlyi állapot, középutas megoldás csapdájában verg?dik, amib?l nem lehetséges szabadulni. Az igazság számára nem cél egy rendszer megtalálása, fenntartása és terjesztése.Az igazság könyörtelen, kegyetlen, nincs tekintettel semmire és senkire. Célja egyes egyedül a b?n megtorlása lehet, nem pedig a következményekkel való tör?dés.
(Személyes megjegyzésként álljon itt, hogy e bejegyzés alapja részben egy külföldön elkövetett b?ncselekmény, amelynek pontos részletei, jelen esetben teljesen mellékesek.)

Néhány évszázaddal korábban (s a világ egyes részein még ma is) más volt a bevett mód az ítélkezésre. A tolvaj kezét levágták. A gyilkost kivégezték. Tiszta ügy, az emberekben nem merültek fel kérd?jelek, nem maradtak elvarratlan szálak. A maguk módján igazságot szolgáltattak, a tudatlanság fátyla mögé rejt?zve. Mert a legnagyobb igazságtalanságot éppen azzal lehet elkövetni, ha ártatlant ítélnek el, nem pedig a b?nöst. A tudomány azonban messze nem állt azon a szinten, hogy alkalmas lett volna minden körülmények közt, kétséget kizáróan igazolni a tettes kilétét.
Igazságosnak t?nt az emberek számára ez a rendszer? Feltételezem, hogy igen. Segített ez bármit a b?nmegel?zésben? Volt prevenciós hatása? Egy fikarcnyi sem! Az emberek ugyanúgy csaltak, loptak, raboltak, gyilkoltak, mint most. És felteszem, kés?bb is fognak, találjanak ki bárminem? rendszert ennek megakadályozására. Törvényekkel a b?nnek sajnos nem lehet gátat szabni.
És volt itt még egy probléma. Nevezetesen, hogy akkoriban, bár brutálisabb módszerekkel, de mégis azt a gyakorlatot követték, ami mostanra már sokkal kifinomultabbá vált: az egyenl?ség elvét. Halálért halál, meg a többi hasonló megoldás. Logikus gyakorlatnak t?nik. Ám a b?n és a b?nh?dés közé nem az egyenl?ségjel, sokkal inkább a "</>" szimbólumok illenek. A büntetésnek mindig súlyosabbnak kell lenne az elkövetett b?nnél. Ez az, ami végs? soron gondoskodik a méltó konklúzióról.
S ha már a b?nt lehetetlen megel?zni, legalább azt tegyük lehet?vé, feltételek és vargabet?k nélkül, hogy igazságot szolgáltassunk a károsultaknak. Halálért halál: megölni a tettes számára fontos valakiket, annak szeme el?tt, hogy tudja, mit is tett valójában. Kivégezni csak szigorúan ezután szabad az illet?t. Lopás? Levágni valamennyi végtagját, nem csupán azt a bizonyos enyves kezet. Hogy felfogja, mostantól bizony megváltozik az élete. Csalás? Teljes vagyonelkobzás t?le, és teljes családjától, majd jöhet a kényszermunka, jó sokáig, hogy legyen ideje átértékelni a csínytevését. Ismétlem: nem azért, mert a jog, a törvények szempontjából ez a helyénvaló, hanem azért, hogy a büntetés igazából beteljesítse létezésének célját: büntessen! Könyörtelenül, kíméletlenül.
Tudom, elvakult vagyok, s ennek megfelel?en ez nem fog az én életemben bekövetkezni. Ráadásul sok esetben felmerülnek valódi aggályok, feloldhatatlan kétségek, megoldhatatlan problémák azzal kapcsolatban, mi számít igazságnak egyik-másik esetben. De egyszer, talán valamikor a jöv?ben, eljön majd az az id?, amikor többé nem marad kétségek között semmi, fény derül mindenre, amire kíváncsiak vagyunk, s az igazság többé nem hagy kétséget afel?l, hogy hová kell lesújtania.

Az azért megnyugtató gondolat, hogy a fény és a sötétség csatájának, hosszútávon, csupán egyetlen gy?ztese lehet. Mert bizony el?bb-utóbb minden csillag kialszik!

Sztakó Balázs

Szerz? a Flag Polgári M?hely tagja

Ajánló